

Nå fram genom ...

Genom att rita samtidigt som man pratar förstärks kommunikationen. Ritprat är bra för alla – men kan göra särskilt stor skillnad för barn med utmaningar inom kommunikation och socialt samspel.

En bild säger mer än tusen ord. Men gäller det även mina enkla streckteckningar? Ja, är svaret från författarna till den kommande boken *Samtalsmetoder i förskolan*, där ritprat är en av de metoder som presenteras. Att rita samtidigt som man pratar förstärker det som sägs. Det passar alla barn, men är särskilt viktigt att använda för barn som har utmaningar inom kommunikation och socialt samspel.

»Ritprat hjälper barn som har svårt att skapa inre bilder och förstå sammanhang. Det underlättar för barnen att rikta sin uppmärksamhet och skapar delaktighet«, säger Cajsa Jahn som är en av de tre författarna till boken.

För den som känner sig osäker på den egna handens förmåga har författarna ett lugnande medskick:

»Det är viktigt att det man ritat är så enkelt som möjligt så att det blir lätt för barnet att tolka. Undvik helst för många detaljer. Man ritat streckgubbar med pratbubblor för vad personerna säger och tankebubblor för vad de tänker.«

Specialpedagogisk kompetens

Författarna Cajsa Jahn och Malin Reuterswärd är pedagoger med lång erfarenhet av att arbeta med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Båda handleder även andra pedagoger i hur man anpassar och kompenserar för dessa barns svårigheter. Tydliggörande pedagogik och lågaffektivt bemötande är två nyckelbegrepp. David Edfelt har under många år undervisat på specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet och handleder i många förskolor. I den kommande boken *Samtalsmetoder i förskolan* presenterar de tre författarna redskap för att kommunicera genom metoder som serie-samtal, sociala berättelser, sociala manus, samtalsmatta och pekprat.

»I grund och botten kommer man ganska långt med prat, det gör man ofta, men med vissa barn behöver man förstärka budskap och information genom bilder, tecken, gester eller på andra sätt«, säger David Edfelt.

»I undervisningen kan ritprat användas för att förstärka det man går igenom, men det är också ett bra sätt att bryta ner och begripliggöra det som ska ske under en dag på förskolan. Och för att fånga upp sådant som skett, och som gått snett«, berättar Cajsa Jahn.

Ritprat kan användas både enskilt med ett barn eller i grupp för att förklara olika situationer som uppstått men också som förberedelser inför något som ska hända.

ritprat

Det är ett effektivt sätt att lösa konflikter mellan barn.

»Att prata om det man ser på pappret fyller en viktig funktion, det händer något när man pratar om något som ligger utanför en själv. Det bildas en triangel: den vuxne, barnet, bilden. Att prata om det som händer på bilden är ofta lättare än att prata om inre bilder, känslor och föreställningar«, inflikar David Edfelt.

»Det är viktigt att det man ritar är så enkelt som möjligt så att det blir lätt för barnet att tolka. Undvik helst för många detaljer.«

Pedagogen ritar

Det är pedagogen som är samtalsledare och ritar, även om barnet eller barnen deltar i samtalet. Oftast använder man bara penna och papper. Samtalar man med ett eller två barn ska man se till att kunna sitta ostört. I större grupp kan ritpratet i stället äga rum på ett stort papper, en whiteboard eller en interaktiv skrivtavla.

»Ofta behöver man gå igenom samma situation flera gånger«, säger Cajsa Jahn.

Och understryker:

»Var inte rädd att börja. Det krävs inga konstnärliga färdigheter för att ritprata. Ju enklare desto bättre. Ge inte upp – övning ger färdighet!«, säger Cajsa Jahn.»

David Edfelt

Cajsa Jahn

Malin Reuterswärd

Läs mer om författarna på jahnreutersward.se och psykologdavid.se

